

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 20Sa/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6021200324
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Molčan
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6021200324.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, vykonávajúc pôsobnosť správneho súdu, sudcom JUDr. Petrom Molčanom v právnej veci žalobcu: U. U., nar. XX. L. XXXX, bytom T. F. XXX, XXX XX V., štátny občan Slovenskej republiky, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8 a 10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 21236-2/2021-BA zo dňa 28. mája 2021, takto

rozhodol:

Žalobu z a m i e t a .

Žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Administratívne konanie

1. Sociálna poisťovňa, pobočka Zvolen rozhodnutím č. 1276/2021-ZV-DvN zo dňa 24.02.2021 rozhodla, že U. U., bytom T. F. XXX, V. (ďalej len „žalobca“) podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a podľa čl. 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia nemá nárok na dávku z nezamestnanosti (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“). V odôvodnení prvostupňového rozhodnutia Sociálna poisťovňa, pobočka Zvolen s poukázaním na § 104 ods. 1, 6 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) a na čl. 61 ods. 1, 2, čl. 65 ods. 5 písm. a) Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 uviedla, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen žalobcu dňom 02.10.2020 zaradil do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Dňa 08.10.2020 si žalobca v Sociálnej poisťovni, pobočka Zvolen uplatnil nárok na dávku v nezamestnanosti. Podkladom na vydanie rozhodnutia boli údaje v informačnom systéme Sociálnej poisťovne, údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen potrebné na posúdenie nároku na dávku v nezamestnanosti. V posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie, t.j. v období od 02.10.2016 do 01.10.2020 žalobca na území SR preukázal doby poistenia v nezamestnanosti na území iného členského štátu EÚ, resp. Európskeho hospodárskeho priestoru, konkrétne v Nórsku od 02.01.2015 do 30.11.2019, od 01.12.2019 do 16.03.2020, od 17.03.2020 do 13.04.2020, od 03.08.2020 do 30.08.2020. Z vykonaného dokazovania ohľadne zachovania pracovných, rodinných, osobných a iných väzieb žalobcu na Slovensko počas vykonávania zárobkovej činnosti na území iného štátu dospela Sociálna poisťovňa, pobočka Zvolen k záveru, že podľa „Vyhlásenia žiadateľa na účely posúdenia zachovania centra záujmov“ žalobca pracoval v Nórsku od 17.09.2014 do 26.09.2020. Podľa potvrdenia v U1 žalobca v Nórsku poberal dávku v nezamestnanosti od 15.04.2020 do 02.08.2020 a od 31.08.2020 do 11.10.2020. Dôvodom návratu žalobcu na Slovensko bolo zatváranie Nórskych gastroprevádzok v súvislosti s COVID 19. Podľa vyjadrenia v zápisnici ďalším dôvodom návratu žalobcu bol úraz matky, k čomu žalobca uviedol, že keby k tomuto úrazu nedošlo a nebolo

by potrebné sa o matku starať, tak by naďalej zostal v Nórsku. Opatrovanie blízkej osoby nebolo rozhodnutím ani iným dokladom preukázané. Žalobca je ženatý, manželka podľa jeho vyjadrenia nepracuje deväť rokov. Za posledných sedem rokov sa o manželku, ktorá bola na Slovensku staral. Na Slovensku absolvovala dva kurzy od 05.02.2018 do 03.04.2018 v trvaní 280 hodín a od 01.07.2019 do 27.08.2019 v trvaní 240 hodín. Na základe predloženého listu vlastníctva je žalobca od 02.08.2016 vlastníkom nehnuteľnosti v k.ú. Detva, ktorá neslúži na jeho bývanie. V uvedenej nehnuteľnosti si buduje malú farmu. Ako uviedol žalobca v zápisnici, z 2/3 zdedil po rodičoch rodinný dom, v ktorom býva s matkou a manželkou. Prílohou vyhlásenia sú Boarding Pass a Travel Document za roky 2017 až 2020. Podľa priložených dokladov je možné skonštatovať, že iba k dvom Travel Documentom preukázal žalobca nástup na konkrétny let. Na základe celkového zhodnotenia všetkých dostupných informácií, ktoré boli v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti posúdené, a to hlavne s ohľadom na celkovú dĺžku pobytu žalobcu v Nórsku od 09/2014 do 30.08.2020, kde sa žalobca zdržiaval, býval, trávil pracovný aj mimopracovný čas, platil zákonné odvody a dane, a jeho prioritnú orientáciu na zahraničný pracovný trh, boli tieto okolnosti vyhodnotené ako silnejšie. Nie je preto možné považovať bydlisko žalobcu počas posledného zamestnania v Nórsku, za zachované na území Slovenskej republiky. Ako vyplýva zo všetkých dostupných a preukázaných údajov za štát bydliska žalobcu na účely aplikácie čl. 61 a 62 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 (ďalej len „Základné nariadenie“) je potrebné považovať za štát výkonu zárobkovej činnosti žalobcu. Vzhľadom na to, že bezprostredne pred uplatnením nároku na dávku v nezamestnanosti žalobca neukončil dobu poistenia v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov a počas posledného zamestnania v inom členskom štáte EÚ, resp. Európskeho hospodárskeho priestoru nebolo jeho bydlisko na území SR, čl. 65 ods. 2 a 5 citovaného nariadenia sa na neho nevzťahujú a nie je možné použiť pravidlo sčítania dvoch poistení v zmysle čl. 61 tohto nariadenia.

2. O odvolaní žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu rozhodla Sociálna poisťovňa, ústredie (ďalej len „žalovaná“) rozhodnutím č. 21236-2/2021-BA zo dňa 28.05.2021 tak, že odvolanie zamietla v celom rozsahu a prvostupňové rozhodnutie potvrdila (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“). Žalovaná v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázala na to, že žalobca bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 02.10.2020, pričom žiadosť o dávku v nezamestnanosti si uplatnil dňa 08.10.2020. V období posledných štyroch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie, t.j. od 02.10.2016 do 01.10.2020 žalobca nepreukázal žiadnu dobu poistenia v nezamestnanosti, ktorú by mu bolo možné zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti. Žalobca tak nesplnil základnú podmienku priznania nároku na dávku v nezamestnanosti v zmysle § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. Žalobca v posudzovanom období pracoval v Nórsku. V tejto súvislosti žalovaná uviedla, že na preukázanie dôb poistenia v nezamestnanosti dosiahnutých v rámci iného členského štátu EÚ je potrebné v príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne predložiť formulár osvedčujúci obdobia, počas ktorých bola dotknutá osoba poistená v nezamestnanosti na území tohto členského štátu potvrdené príslušnou zahraničnou inštitúciou. Vo formulári U1 z 25.01.2021 príslušná nórska inštitúcia osvedčila ohľadom žalobcu, že:

v bode 2.1.1 - obdobie poisteného zamestnania od 02.01.2015 do 30.11.2019, od 01.12.2019 do 16.03.2020, od 17.03.2020 do 13.04.2020 - poberanie kompenzácie od zamestnávateľa z dôvodu pandémie COVID-19 nevykonávanie práce, od 03.08.2020 do 30.08.2020.

v bode 3.1 - dôvod ukončenia zamestnania - výpoveď zamestnávateľa

v bode 5.1 - obdobie poberania dávky v nezamestnanosti - od 15.04.2020 do 02.08.2020, od 31.08.2020 do 11.10.2020,

v bode 6.2 - je uvedené, že držiteľ nemá nárok na dávky v nezamestnanosti od úradu, ktorý vydal formulár.

Žalovaná ďalej uviedla, že nakoľko v prvostupňovom konaní o dávke v nezamestnanosti žalobca preukázal v posudzovanom období dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území iného členského štátu EÚ, resp. Európskeho hospodárskeho priestoru, bola Sociálna poisťovňa, pobočka Zvolen povinná posúdiť, či je možné takúto osobu zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 Základného nariadenia. V zmysle čl. 61 ods. 2 citovaného nariadenia je možné zohľadniť doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté podľa právnych predpisov členského štátu Európskeho hospodárskeho priestoru, ako keby boli dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov v prípade, že daná osoba bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie ukončila doby poistenia dosiahnuté v súlade so slovenskými právnymi predpismi. Výnimku z tohto pravidla predstavujú prípady uvedené v čl. 65 ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia, t.j. prípady, kedy si dotknutá osoba počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne

zárobkovo činná osoba na území členského štátu EU alebo EHP zachovala bydlisko na území SR (v zmysle čl. 1 písm. j/) a čl. 11 Vykonávacieho nariadenia. Žalobca bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahol doby poistenia v nezamestnanosti v zmysle platnej slovenskej legislatívy. Z uvedeného dôvodu by bolo možné zohľadniť dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území Nórska do celkovej doby poistenia v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 ods. 1 Základného nariadenia len v prípade preukázania zachovania pevných väzieb a bydliska na území SR počas výkonu posledného zamestnania na území členského štátu EÚ, resp. EHP. Zachovanie väzieb na území SR sa posudzuje na základe celkového zhodnotenia všetkých dostupných informácií, t.j. údajov a skutočností známych z rozhodovacieho procesu a údajov osvedčených navrhovateľom v žiadosti o dávku a v podrobnom vyhlásení žiadateľa na účely posúdenia zachovania centra záujmov. Rovnako boli zohľadnené aj skutočnosti, ktoré žalobca uviedol do zápisnice, ktorá bola doručená 19.02.2021 Sociálnej poisťovni, pobočka Zvolen. Centrum záujmov a bydlisko dotknutej osoby je v zmysle čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia možné určiť na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

a/ dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov - žalobca sa podľa údajov uvedených vo vyhlásení zdržiaval na území Nórska v období od 09/2014 do 09/2020, t.j. 6 rokov, čo je nutné považovať za dlhodobý pobyt,

b/ situáciu navrhovateľa vrátane povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy.

Podľa informačného systému Sociálnej poisťovne bol žalobca naposledy poistený v nezamestnanosti na území Slovenska počas pracovného pomeru, ktorý trval od 01.07.2014 do 31.07.2014 a podľa údajov uvedených v žiadosti mal na území Nórska celkovo päť pracovných pomerov, pričom viaceré z nich vykonával súbežne v období od 18.09.2014 do 31.08.2020. Vo vyhlásení žiadateľa na území posúdenia zachovania centra záujmov z 08.10.2020 je uvedené, že jeho posledný pracovný pomer na území Nórska trval od 01.09.2019 do 31.08.2020 a zároveň žalobca uviedol, že tento pracovný pomer bol dohodnutý na dobu neurčitú a bol ukončený z podnetu zamestnávateľa na základe vypuknutia pandémie COVID-19. Na základe uvedených informácií možno navrhovateľovu pracovnú situáciu v Nórsku hodnotiť ako pomerne stabilnú, s jednoznačnou prioritnou orientáciou na nórsky pracovný trh - vrátane jeho rodinného stavu a rodinných väzieb - navrhovateľ sa na území Nórska nezdržiaval s blízkou osobou, pričom do zápisnice uviedol, že je ženatý a manželka je 9 rokov nezamestnaná, od návratu zo zahraničia sa stará o svoju matku s nepriaznivým zdravotným stavom, pričom podľa predložených cestovných dokladov sa žalobca na Slovensko v roku 2018 a v roku 2019 vrátil 4x ročne, - vrátane jeho bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná - navrhovateľ do zápisnice uviedol, že na území Slovenska žije v rodinnom dome, ktorého spoluvlastnícky podiel 2/3 nadobudol dedením a súčasne uviedol, že v okolí Detvy je vlastníkom farmy, pričom v Nórsku býva v prenajatom dvojizbovom byte, - vrátane členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely - žalobca bol zamestnaný na území Nórska, takže daňové povinnosti si plnil na tomto území, z čoho je zrejmé, že za štát bydliska sa na daňové účely považuje štát zamestnania, t.j. Nórsko. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na rozhodnutie Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2 z 12.06.2009 (o rozsahu pôsobnosti čl. 65 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004), v zmysle ktorého je prijateľné prenesenie zodpovednosti za platbu dávok z príslušného štátu na štát bydliska v prípade cezhraničných pracovníkov (t.j. pracovníkov, ktorí sa do štátu bydliska spravidla denne alebo raz za týždeň vracajú) a určitých kategórií pracovníkov, ktorí udržiavajú úzke spojenia aj so svojimi krajinami pôvodu. Už by viac nebolo prijateľné, ak by sa príliš širokým výkladom pojmu „bydlisko“ mala rozšíriť oblasť uplatnenia čl. 65 Základného nariadenia tak, aby zahŕňala všetky osoby, ktoré majú dosť stabilné zamestnanie alebo samostatnú zárobkovú činnosť v členskom štáte a ktoré nechali svoje rodiny vo svojej krajine pôvodu. V súlade s uvedeným rozhodnutím bola celková dĺžka pobytu v zahraničí pomerne stabilná pracovná situácia v Nórsku, vrátane dlhohodobej orientácie na Nórsky pracovný trh a platenia daní a odvodov na území Nórska vyhodnotenú silnejšie ako ostatné skutočnosti (trvalý pobyt na Slovensku, prítomnosť manželky a matky na Slovensku, pravidelné návraty na Slovensko, vlastníctvo nehnuteľností na Slovensku, bankový účet na Slovensku), ktoré žalobca uviedol ako väzby k Slovensku. Žalovaná mala zo spisovného materiálu za preukázané, že počas výkonu zárobkovej činnosti v Nórsku sa žalobca v tomto čase dlhodobo zdržiaval, býval, trávil pracovný čas aj mimopracovný čas, platil zákonné odvody i dane na území Nórska a čerpal sociálne dávky podľa nórskeho právneho predpisov. Všetky tieto skutočnosti preukazujú vytvorenie centra záujmov žalobcu počas posledného zamestnania práve na území Nórska. So zreteľom na všetky dostupné informácie podľa žalovanej nie je možné považovať bydlisko žalobcu počas jeho posledného zamestnania v

členskom štáte EHP za zachovaná na území SR. Vzhľadom na to a na skutočnosť, že žalobca nebol bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie poistený v nezamestnanosti v zmysle slovenských právnych predpisov, nie je možné dobu poistenia v nezamestnanosti získanú na území Nórska zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 Základného nariadenia. V tejto súvislosti žalovaná ďalej uviedla, že možnosť uplatniť si nárok na dávku v nezamestnanosti v inom štáte, ako v štáte posledného zamestnania, je len výnimkou zo všeobecného pravidla, ktoré určuje, že nárok na dávku v nezamestnanosti by si mala nezamestnaná osoba prednostne uplatniť v štáte posledného zamestnania, lebo v tomto štáte platila poistné pre prípad nezamestnanosti. Tým sa podporí rovnomerné a spravodlivé rozdeľovanie finančných nákladov medzi inštitúciami prijímajúcimi poistné a následne medzi inštitúciami vyplácajúcimi dávky. Cieľom nariadenia je podporiť hľadanie práce v tom členskom štáte, v ktorom dotknutá osoba bezprostredne predtým platila príspevky na poistenie v nezamestnanosti a zároveň aj to, aby tento štát niesol bremeno výplaty dávky v nezamestnanosti. Pri uplatnení nároku na dávku v nezamestnanosti v štáte posledného zamestnania sa neskúma, aké väzby má žiadateľ v tejto krajine, ale doby poistenia dosiahnuté podľa jeho legislatívy sa zohľadnia automaticky, čo však nezabezpečuje automaticky vznik nároku na dávku v nezamestnanosti. Žalobca túto možnosť využil a v období od 15.04.2020 do 02.08.2020 a následne od 31.08.2020 do 11.10.2020 bol poberateľom dávky v nezamestnanosti priznanej podľa nórskeho právnych predpisov, čo potvrdila príslušná nórska inštitúcia vo formulári U1 z 25.01.2021 a v sprievodnom liste. V prípade priznania nároku na dávku v nezamestnanosti má dotknutá osoba v zmysle čl. 64 Základného nariadenia možnosť požiadať o export priznanej dávky v nezamestnanosti do ktoréhokoľvek členského štátu EÚ, t.j. aj na územie SR, pričom o exportovanie priznanej dávky v nezamestnanosti na Slovensko žiadateľ príslušnú nórsku inštitúciu nepožiadala. V prípade, ak nezamestnaný požiada o dávku v nezamestnanosti v inom členskom štáte ako je štát jeho posledného zamestnania, tento členský štát je v zmysle koordinačných predpisov povinný skúmať, či je možné dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú v zahraničí zohľadniť v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti. Takúto dobu je možné zohľadniť len podľa čl. 65 Základného nariadenia. Doby poistenia v nezamestnanosti získanú na území iného členského štátu teda nemôže Sociálna poisťovňa zhodnotiť automaticky na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti, ale je povinná dôsledne vyhodnotiť všetky relevantné skutočnosti preukázané v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti. Žalovaná ďalej uviedla, že žalobcovi by plný nárok na dávku v nezamestnanosti nevznikol, ani keby si počas výkonu zárobkovej činnosti v Nórsku zachoval bydlisko na Slovensku, nakoľko v súlade s § 104 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. v spojení s čl. 10 Základného nariadenia nie je možné zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti doby poistenia, ktoré boli už zohľadnené na účely vzniku predchádzajúceho nároku navrhovateľa na dávku v nezamestnanosti. K jednotlivým skutočnostiam, ktorými preukazoval žalobca väzby k Slovensku žalovaná uviedla nasledovné. K trvalému pobytu uviedla, že ho nie je možné stotožňovať s pojmom bydlisko, nakoľko v zmysle čl. 1 písm. j) Základného nariadenia, bydlisko je miesto, kde osoba zvyčajne býva. Pojem bydlisko je potrebné chápať v širších súvislostiach ako miesto, kde sa fyzická osoba trvalejšie zdržuje, kde je jej centrum záujmov, kde trávi čas v mimopracovnom čase, pričom poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžsk/38/2017, kde najvyšší súd konštatoval, že na zachovanie bydliska a centra záujmov na Slovensku nepostačuje len zachovanie si evidovaného trvalého pobytu, čo je do veľkej miery len administratívna skutočnosť, ktorá neodzrkadľuje realitu. Podľa názoru žalovanej je zrejmé, že počas výkonu zárobkovej činnosti na území Nórska sa žalobca zvyčajne zdržiava na tomto území, čo znamená, že za miesto je bydliska je nutné považovať Nórsko. K pravidelným návratom na Slovensko žalovaná uviedla, že aj keď osoby trvalo usadené v zahraničí niekoľkokrát do roka navštívia svojich rodinných príslušníkov na Slovensku, strávia s nimi voľný čas alebo dovolenku, neznamená to bez ďalšieho, že nemajú po uplynutí týchto kratších časových úsekov dlhodobý záujem v zahraničí zotrvať. Uvedené preto bez ďalšieho nepreukazuje zachovanie väzieb žalobcu na Slovensko počas jeho dlhodobej prítomnosti v Nórsku. K prítomnosti rodinných príslušníkov na Slovensku žalovaná uviedla, že bolo prihliadnuté na prítomnosť jeho manželky a matky na území Slovenska, pričom opätovne dala do pozornosti rozhodnutie Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2 z 12.06.2009, kde je výslovne uvedené, že by nebolo prijateľné, ak by sa príliš širokým výkladom pojmu bydlisko mala rozšíriť oblasť uplatnenia čl. 65 Základného nariadenia tak, aby zahŕňala všetky osoby, ktoré majú dosť stabilné zamestnanie, alebo samostatne zárobkovú činnosť v členskom štáte a ktoré nechali svoje rodiny vo svojej krajine pôvodu. K bytovej situácii na Slovensku (vlastníctvo viacerých nehnuteľností) uviedla, že aj na toto bolo prihliadnuté, pričom bytová situácia žalobcu na Slovensku svedčí o tom, že tu mal isté väzby, avšak tieto v porovnaní s ostatnými zistenými skutočnosťami, najmä v porovnaní s jeho dlhodobou prítomnosťou v zahraničí, so stabilnou pracovnou situáciou vrátane dlhodobej orientácie na pracovný trh, platením daní a odvodov, aj čerpaním sociálnych dávok

podľa nórskych právnych predpisov, nepreukazuje zachovanie bydliska navrhovateľa na Slovensku. K bankovému účtu zriadenému na Slovensku uviedla, že rozhodujúcim ukazovateľom miesta bydliska sú skutočnosti uvedené v nariadení, v súlade s ktorými bolo posúdené bydlisko žalobcu. Dĺžka prítomnosti na území členského štátu EÚ alebo EHP a ostatné skutočnosti jednoznačne preukazujú, že navrhovateľ - žalobca si bydlisko na území SR počas výkonu činnosti zamestnanca na území SR nezachoval. V súvislosti s odvolacou námietkou žalobcu, že v konaní boli nesprávne posúdené predložené dôkazy, ale zároveň bolo nedostatočne vykonávané dokazovanie žalovaná v tejto súvislosti uviedla, že v rozpore s § 150 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. žalobca uvedenú námietku bližšie nešpecifikoval a neuviedol žiadne skutočnosti, na základe ktorých považuje zistený skutkový stav za nedostatočný, a ktoré skutočnosti mali by podľa neho názor v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti dôslednejšie zistené a preukázané. V prvostupňovom konaní, ani v odvolaní žalobca nenavrhol na zistenie skutkového stavu veci vykonanie žiadnych ďalších dôkazov. Vo vyhlásení žiadateľa na účely posúdenia zachovania centra záujmov mu bolo umožnené uviesť všetky skutočnosti o ktorých sa domnieva, že môžu byť významné pri posudzovaní jeho centra záujmov počas pobytu v Nórsku. Na všetky skutočnosti zistené v konaní o navrhovanom nároku na dávku v nezamestnanosti bolo prihliadnuté a zistenie skutkového stavu veci teda žalovaná považovala za presné a úplné. Na námietku, že žalobca do zahraničia odišiel z pracovných a ekonomických dôvodov žalovaná uviedla, že je na ňu možné nahliadať len ako na doplnujúce skutočnosti, ktoré môžu byť zohľadnené v prípade pochybností o mieste bydliska dotknutej osoby, k čomu v danom prípade nedošlo. Ďalšou odvolacou námietkou žalobcu bolo, že Sociálna poisťovňa, pobočka Zvolen pri posudzovaní jeho bydliska nevenovala dostatočnú pozornosť skutočnostiam, z ktorých je jednoznačný úmysel trvale žiť na Slovensku. Žalovaná k tomu uviedla, že zistené skutočnosti a okolnosti nasvedčujú úmyslu žalobcu v rozhodnom období bývať v Nórsku, pričom nebolo rozhodujúcou skutočnosťou, aké dôvody ho viedli k zmene tohto rozhodnutia a k vráteniu sa na Slovensko. Pohnútkou k odchodu do zahraničia, ako aj pre návrat na Slovensko je v kontexte určovania bydliska v rozhodnom čase za daných okolností irelevantná. Dlhodobé zotrvávanie na území Nórska za účelom vykonávania zárobkovej činnosti (6 rokov), ktoré nebolo prechodného charakteru, nemožno považovať za prechodný, resp. krátkodobý pobyt. Žalobca zvolením uvedeného územia na ňom trávil väčšinu času mimo svojho pôvodného rodinného prostredia na Slovensku, čím oslabil svoje individuálne väzby na Slovensko. V tejto súvislosti žalovaná poukázala aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžsk/38/2017. Ďalej žalovaná uviedla, že navrhovateľ v odvolaní poukázal na rozsudky Najvyššieho súdu SR, ktorý sa v nich stotožnil s právnym názorom žalovanej ohľadom bydliska a zároveň považoval napadnuté rozhodnutie za správne a vydané v súlade so zákonom a koordinačnými predpismi. Podmienku vzniku a zániku sociálneho poistenia, vrátane podmienok nároku na dávku v nezamestnanosti sú striktné stanovené zákonom. Zákon neobsahuje ustanovenia o odstránení tvrdosti zákona a neumožňuje žalovanej povoliť výnimky pri nespĺnení zákonných podmienok na vznik nároku na dávku v nezamestnanosti. Na základe uvedeného dospela žalovaná k záveru, že odvolanie nebolo dôvodné, nakoľko žalobcovi nevznikol nárok na dávku v nezamestnanosti v zmysle platného právneho stavu.

Zhrnutie argumentov žalobcu - žalobné body

3. Žalobca podal správnu žalobu o preskúmanie napadnutého rozhodnutia, kde namietal, že prvostupňový ako aj druhostupňový správny orgán nesprávne posúdili zachovanie centra záujmov, zachovanie pevných väzieb a bydliska žalobcu na území SR a na základe vykonaného dokazovania dospeli k nesprávnemu záveru, a zároveň zistenie skutkového stavu bolo nedostatočné na riadne posúdenie veci. Namietal, že zo strany prvostupňového orgánu nebol poučený o tom, čo žalovaný uvádza vo svojom druhostupňovom rozhodnutí a síce, že možnosť uplatniť si nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte inom ako je štát posledného zamestnania je len výnimkou zo všeobecného pravidla, ktoré určuje, že nárok na dávku v nezamestnanosti by si mala nezamestnaná osoba uplatniť prednostne v štáte posledného zamestnania, lebo tam platila poisťné pre prípad nezamestnanosti, pričom poukázal na čl. 3 ods. 1 vykonávacieho nariadenia. Naopak bol zo strany prvostupňového orgánu uistený o správnosti jeho postupu, a preto považuje rozhodnutie za zavádzajúce, pričom si nevie vysvetliť dôvod prečo nebol zo strany prvostupňového orgánu poučený o všeobecnom pravidle uplatnenia nároku v nezamestnanosti v štáte posledného zamestnania aj vzhľadom na skutočnosť, že prvostupňový orgán mal informácie o žalobcovej pracovnej histórii už v čase žiadosti o dávku v nezamestnanosti. Podľa neho bolo v napadnutom rozhodnutí absurdne uvedené, že cieľom nariadenia je podporiť hľadanie práce v tom členskom štáte, v ktorom dotknutá osoba bezprostredne predtým platila príspevky na poistenie v nezamestnanosti, nakoľko viackrát uviedol, že viac nemá záujem vrátiť sa do Nórska a má v pláne usadiť

sa natrvalo na Slovensku a žiť tu s rodinou. Žalobca sa domnieval, že so zreteľom na judikatúru ESD nemali v tejto veci vzniknúť na strane správneho orgánu pochybnosti o výkladu pojmov bydlisko, pretože základné nariadenie a vykonávacie nariadenie dostatočne jasne stanovujú kritériá na jeho určenie, ktoré dopĺňa judikatúra. Poukázal na rozsudok ESD vo veci C-90/97 a v tejto súvislosti skonštatoval, že zo znenia čl. 65 ods. 2 Základného nariadenia vyplýva, že úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba mala bydlisko v inom členskom štáte ako je príslušný štát a ktorá má naďalej bydlisko v tomto členskom štáte alebo sa vráti do tohto štátu sa musí dať k dispozícii službám zamestnanosti štátu svojho bydliska. Ide o povinnosť a nie o možnosť. Uvedené žalobca aj učinil a dňa 08.10.2020 sa prihlásil do evidencie uchádzačov o zamestnanie na Slovensku. S poukazom na čl. 65 ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia žalobca nevidel rozpor v ním uplatnenom nároku so všeobecným nariadením a vykonávacím nariadením, práve naopak, keďže za štát bydliska považoval a považuje Slovenskú republiku, kde si uplatnil svoj nárok na dávku v nezamestnanosti. Mal za to, že nárok na vyplatenie dávky v nezamestnanosti je nesporný. Žalovaná sa mala riadiť čl. 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia a za rozhodujúci mala považovať úmysel osoby žalobcu, tak ako to vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvodov, ktoré viedli žalobcu k presťahovaniu, pričom opäť poukázal na čl. 1 písm. j/ Základného nariadenia. Žalobca za prácou odišiel výhradne z dôvodu lepších pracovných príležitostí a na Slovensku má manželku, svoju rodinu, od roku 2016 si s manželkou buduje rodinnú farmu a na Slovensko sa pravidelne vracal 4x do roka, pričom na Slovensku má zriadený aj bankový účet a je vlastníkom, resp. spoluvlastníkom viacerých nehnuteľností. Za účelom posúdenia zachovania väzieb na území SR žalobca vyplnil dotazník na účely preukázania bydliska na území SR počas posledného zamestnania v inom členskom štáte. Mal za to, že konajúce orgány oboch stupňov vo svojich rozhodnutiach nevenovali dostatočnú pozornosť všetkým údajom uvedeným v dotazníku, najmä tomu, že po celú dobu pobytu žalobcu v Nórsku boli zjavné nesporné jeho kroky nasvedčujúce úmyslu trvale žiť na území SR, o čom svedčí najmä od roku 2016 až doposiaľ prebiehajúca prestavba rodinného domu v k.ú. Y. a k nemu prináležiacej farme. Nemožno podľa jeho názoru považovať za jednoznačne preukázané tvrdenia o jeho primárnej väzbe na štát zamestnania - Nórsko len na základe nesporného zistenia o dobe a existencii samotného zamestnania v Nórsku a z obmedzeného počtu návštev na Slovensku, čo je však vzhľadom na vzdialenosť a cieľ pobytu v štáte zamestnania pochopiteľné. Žalovaná mala v tejto súvislosti vec preveriť a v tomto smere vykonať dokazovanie, čo sa však nestalo. Pri vykonaní dokazovania by žalovaná dospela k zisteniu, že po celý čas pobytu v Nórsku býval žalobca v rôznych podnájmoch a v Nórsku nikdy nič nevlastnil, ani nehnuteľnosť, práve naopak všetko svoje úsilie smeroval k tomu, aby zarobil dostatočné množstvo finančných prostriedkov na zakúpenie pozemku s domom pre budovanie rodinnej farmy na Slovensku, ako aj na finančnú podporu dlhodobu nezamestnanej manželky. Zdôraznil, že podstatná časť financií zarobených počas pobytu v Nórsku smerovala na Slovensko. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžso/1/2011. Ďalej argumentoval, že samotný fakt spočívajúci v zakúpení rodinného domu s pozemkom, jeho prestavba a postupné budovanie začaté v roku 2016 svedčí podľa žalobcu o jednoznačnom preukázaní centra záujmu a zachovanie miesta trvalého bydliska na území SR v zmysle základného nariadenia, ako aj vykonávacieho nariadenia, na základe čoho žalobcovi v zmysle § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. prináleží dávka v nezamestnanosti. V ďalšom žalobnom bode žalobca uviedol, že žalovaná vo svojom rozhodnutí uvádza niektoré skutočnosti, ktoré sa nezakladajú na pravde, keď odkazuje na formulár U1 príslušnej nórskej inštitúcie z 25.01.2021, ktorý mal osvedčiť ohľadom žalobcu údaje podstatné pre posúdenie nároku na dávku v nezamestnanosti. Uviedol, že počas celej doby od 17.03.2020 do 31.08.2020 bol zamestnanecký vzťah žalobcu s jeho zamestnávateľom zachovaný, a teda nemohol logicky v tomto období poberať od nórskeho úradu dávku v nezamestnanosti. Až následne od 01.09.2020 sa žalobca evidoval na nórskom úrade práce, čo nastalo až po tom, čo žalobca dostal výpoveď od zamestnávateľa k 31.08.2020, pričom dávku v nezamestnanosti poberal od nórskeho úradu od 01.09.2020 do 09.10.2020, nakoľko dňa 08.10.2020 podal žiadosť o dávku v nezamestnanosti na Slovensku. Záverom navrhol napadnuté rozhodnutie spolu s prvostupňovým rozhodnutím zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie. Žalobca k správnej žalobe priložil nešpecifikované a nepreložené dokumenty v anglickom a nórskom jazyku.

Vyjadrenie žalovanej

4. Žalovaná vo vyjadrení k správnej žalobe uviedla, že zistené skutočnosti a okolnosti nasvedčujú úmyslu žalobcu v rozhodnom období bývať v Nórsku. Nie je rozhodujúcou skutočnosťou, aké dôvody ho viedli k zmene tohto rozhodnutia a k vráteniu sa na Slovensko. Pohnútky odchodu do zahraničia, ako aj pre návrat na Slovensko sú v kontexte určovania bydliska v rozhodnom čase za daných

okolností irelevantné. Dlhodobé zotrúvanie na území Nórska za účelom vykonávania zárobkovej činnosti, ktoré nebolo prechodného charakteru nemožno považovať za prechodný, resp. krátkodobý pobyt. Žalobca zvolením uvedeného územia na ňom trávil väčšinu času svojho mimopracovného pôvodného rodinného prostredia na Slovensku, čím oslabil svoje individuálne väzby na Slovensko. V súvislosti s touto námietkou žalovaná poukázala na bod č. 44 rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 24Sa/5/2018 z 26.07.2018, v ktorom sa krajský súd podrobne zaoberal vplyvom úmyslu na posúdenie miesta bydliska dotknutej osoby a najmä skutočnosťou, že v priebehu pobytu v zahraničí sa úmysel dotknutej osoby vo vzťahu k zotrúvaní v zahraničí, resp. návratu do štátu pôvodu častokrát mení. Súčasne žalovaná poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžsk/38/2017. V súvislosti so žalobcovým poukazom na judikatúru ESD, konkrétne na rozsudok C-90/97 žalovaná upozornila, že uvedený rozsudok súdneho dvora EÚ sa týka prípadu, v ktorom bol skutkový stav posudzovaný podľa v tom období platnej legislatívy a to podľa Nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71, ktoré bolo účinné do 30.04.2010, a preto na predmetný rozsudok a na ustanovenia tohto nariadenia nie je možné v konaní o žalobcovom nároku na dávku v nezamestnanosti prihliadať. V ďalšom texte žalovaná uviedla, že na námietky žalobcu, ktoré sú uvedené v správnej žalobe vo svojom napadnutom rozhodnutí reagovala. K námietke nepravdivo uvedených skutočností, ktoré sa týkajú poberania dávky v nezamestnanosti na území Nórska žalovaná uviedla, že v konaní zohľadnila skutočnosti, ktoré príslušná nórska inštitúcia uviedla v bode 5.1 formulára U1 z 25.01.2021. Podľa uvedeného žalobca poberal dávku v nezamestnanosti priznanú podľa nórskeho právneho predpisu od 15.04.2020 do 02.08.2020 (počas zastavenia práce) a následne od 31.08.2020 do 11.10.2020. V sprievodnom liste zaslanom spolu s uvedeným formulárom U1 príslušná nórska inštitúcia výslovne potvrdila, že žalobca poberal dávku v nezamestnanosti podľa nórskeho právneho predpisu do 11.10.2020 a súčasne uviedla, že nakoľko sa nejedná o prípad chybného platenia, údaje osvedčené vo formulári U1 z 25.01.2021 sú korektné. Na základe vyššie uvedených skutočností považovala žalovaná zistenie skutočného stavu veci za presné a úplné a preukázané bez pochybností. Za jeho bydlisko sa považuje Nórsko aj na daňové účely a nakoľko žalobca nemal počas posledného zamestnania v Nórsku zachované bydlisko na území SR a bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nebol poistený v nezamestnanosti v zmysle slovenských právnych predpisov, nebolo možné doby poistenia v nezamestnanosti získané na území Nórska zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 Základného nariadenia. Vzhľadom na uvedené navrhuje žalovaná žalobu zamietnuť ako nedôvodnú.

Posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov

5. Krajský súd v Banskej Bystrici, vykonávajúci pôsobnosť správneho súdu, pre toto konanie miestne príslušný podľa § 13 ods. 3 zákona č. 162/20015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania (žalobca ani žalovaná pojednávania nežiadali) a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v súlade s § 199 ods. 2 a § 202 ods. 2 SSP dospel k záveru, že žaloba nebola dôvodná. Rozsudok bol dňa 09.08.2022 v súlade s § 137 ods. 3 SSP vyhlásený vyvesením skráteného písomného vyhotovenia rozsudku bez odôvodnenia na úradnej tabuli súdu, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu oznámené dňa 09.06.2022 (§ 137 ods. 4 SSP).

6. Podľa § 190 SSP ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

7. Podľa čl. 1 Základného nariadenia č. 883/2004

f/ "cezhraničný pracovník" znamená každú osobu, ktorá vykonáva činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba v členskom štáte a ktorá má bydlisko v inom členskom štáte, do ktorého sa vracia spravidla denne alebo aspoň raz za týždeň;

j/ "bydlisko" znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva;

k/ "pobyt" znamená prechodné bydlisko;

n/ "správna Komisia" znamená komisiu uvedenú v článku 71;

o/ "vykonávacie nariadenie" znamená nariadenie uvedené v článku 89;

t/ "doba poistenia" znamená doby prispievania alebo doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, ako ich definujú alebo uznávajú za doby poistenia právne predpisy, podľa ktorých sa dosiahli alebo sa považujú za dosiahnuté a všetky doby, ktoré sa za také považujú, ak ich uvedené právne predpisy považujú za rovnocenné dobám poistenia;

u/ "doba zamestnania" alebo "doba samostatnej zárobkov činnosti" znamená doby takto definované alebo uznávané právnymi predpismi, podľa ktorých sa dosiahli, a všetky doby, ktoré sa za také považujú, ak ich uvedené právne predpisy považujú za rovnocenné dobám zamestnania alebo dobám samostatnej zárobkovej činnosti.

8. Podľa čl. 61 Základného nariadenia

Osobitné pravidlá o sčítaní dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti

1. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie, znovunadobudnutie alebo trvanie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje.

Ak však uplatniteľné právne predpisy podmieňujú nárok na dávky dosiahnutím dôb poistenia, vtedy doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu sa nezohľadnia, iba ak by sa takéto doby považovali za doby poistenia a boli dosiahnuté v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

2. S výnimkou prípadov uvedených v článku 65 ods. 5 písm. a/ sa uplatňovanie odseku 1 tohto článku podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky:

- doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia,
- doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo
- doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

9. Podľa čl. 65 Základného nariadenia

2. Úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, mala bydlisko v členskom štáte inom, ako je príslušný štát a ktorá má naďalej bydlisko v tomto štáte, alebo sa vráti do tohto štátu, má byť k dispozícii službám zamestnanosti v členskom štáte bydliska. Bez toho, aby bol dotknutý článok 64, úplne nezamestnaná osoba môže ako dopĺňujúci krok prihlásiť sa u služieb zamestnanosti členského štátu, v ktorom vykonávala svoju poslednú činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba.

5. a/ Nezamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

10. Podľa čl. 71 Základného nariadenia

Zloženie a pracovné metódy správnej komisie

1. Správna Komisia pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len "správna Komisia") pôsobí pri Komisii Európskych spoločenstiev, je zložená zo zástupcov vlády každého členského štátu, ktorým pomáhajú, ak je to potrebné odborní poradcovia. Zástupca Komisie Európskych spoločenstiev sa zúčastňuje na zasadnutiach správnej komisie vo funkcii poradcu.

11. Podľa čl. 72 Základného nariadenia

Úlohy správnej komisie

Správna Komisia:

a/ sa zaoberá všetkými správnymi otázkami a otázkami výkladu, ktoré vznikajú z ustanovení tohto nariadenia, alebo ustanovení vykonávacieho nariadenia, alebo z ktorejkoľvek dohody alebo dojednania dohodnutých v ich rámci bez toho, aby boli dotknuté práva daných orgánov, inštitúcií a osôb obrátiť sa na súd v zmysle právnych predpisov členských štátov, tohto nariadenia alebo zmluvy;

b/ umožňuje jednotné uplatňovanie práva spoločenstva, najmä podporou výmeny skúseností a najlepšej administratívnej praxe;

12. Podľa Rozhodnutia Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2 z 12.06.2009 o rozsahu pôsobnosti článku 65 ods. 2 Základného nariadenia týkajúceho sa práv na dávky v nezamestnanosti úplne nezamestnaných osôb, ktoré nie sú cezhraničnými pracovníkmi a ktoré mali počas svojho posledného obdobia zamestnanosti alebo samostatnej zárobkovej činnosti bydlisko na území iného členského štátu, ako je príslušný členský štát, keďže:

(1) Článok 65 nariadenia (ES) č. 883/2004 stanovuje osobitné pravidlá týkajúce sa poskytovania a platby dávok v nezamestnanosti nezamestnaným osobám, ktoré počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanci alebo samostatne zárobkovo činné osoby mali bydlisko v inom členskom štáte, ako je príslušný členský štát.

(2) Určujúcim faktorom pre uplatnenie článku 65 uvedeného nariadenia v celom jeho rozsahu je skutočnosť, že príslušné osoby mali počas posledného obdobia zamestnanosti alebo samostatnej zárobkovej činnosti bydlisko v inom členskom štáte, ako je členský štát, ktorého právnym predpisom podliehali, ktorým nemusí byť nevyhnutne členský štát, v ktorom boli zamestnané alebo samostatne zárobkovo činné.

(3) Podľa definície uvedenej v článku 1 písm. j) uvedeného nariadenia pojem „bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva, a pojem „pobyť“ je v písmene k) uvedeného článku vymedzený ako prechodné bydlisko.

(4) V článku 11 nariadenia (ES) č. 987/2009 sú stanovené kritériá na určenie bydliska v prípade, že medzi inštitúciami dvoch alebo viacerých členských štátov panuje rozdiel v názoroch na túto otázku.

(5) Z článku 1 písm. f) nariadenia (ES) č. 883/2004 vyplýva, že cezhraniční pracovníci majú svoje miesto bydliska v inej krajine, ako je krajina, v ktorej vykonávajú profesijnú činnosť, ktorá je na základe článku 11 ods. 3 písm. a) uvedeného nariadenia príslušným štátom, a preto neexistuje pochybnosť o tom, že na takýchto pracovníkov sa vzťahuje článok 65 toho istého nariadenia.

(8) Podľa článku 65 ods. 5 nariadenia (ES) č. 883/2004 sa zodpovednosť za platbu dávok prenáša z príslušného štátu na štát bydliska v prípade, že príslušná osoba sa dá k dispozícii službám zamestnanosti štátu bydliska.

(9) Hoci takéto riešenie je v súčasnosti prijateľné v prípade cezhraničných pracovníkov a určitých kategórií pracovníkov, ktorí udržiavajú úzke spojenia aj so svojimi krajinami pôvodu, už by viac nebolo prijateľné, ak by sa príliš širokým výkladom pojmu „bydlisko“ mala rozšíriť oblasť uplatnenia článku 65 nariadenia (ES) č. 883/2004 tak, aby zahŕňala všetky osoby, ktoré majú dosť stabilné zamestnanie alebo samostatne zárobkovú činnosť v členskom štáte a ktoré nechali svoje rodiny vo svojej krajine pôvodu. Konajúc v súlade s podmienkami ustanovenými v článku 71 ods. 2 nariadenia (ES) č. 883/2004, 24.4.2010 komisia rozhodla takto:

1. Článok 65 ods. 5 nariadenia (ES) č. 883/2004 sa vzťahuje najmä na:

a/ osoby uvedené v článku 11 ods. 4 uvedeného nariadenia (zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba zvyčajne vykonávaná na palube plavidla na mori plávajúceho pod vlajkou členského štátu);

b/ osoby uvedené v článku 13 uvedeného nariadenia, ktoré obvykle vykonávajú svoje činnosti na územiach dvoch alebo viacerých členských štátov;

c/ osoby, na ktoré sa vzťahuje dohoda uvedená v článku 16 ods. 1 uvedeného nariadenia, v prípade, že počas svojej poslednej profesijnej činnosti mali bydlisko v inom členskom štáte, ako je príslušný štát.

2. Osoby uvedené v odseku 1, ktoré počas svojej poslednej profesijnej činnosti podliehali právnym predpisom iného členského štátu, ako je štát miesta činnosti vykonávaná ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, majú nárok na dávky na základe ustanovení právnych predpisov štátu bydliska, ako keby predtým podliehali uvedeným právnym predpisom.

3. Na účely uplatňovania tohto rozhodnutia sa štát bydliska stanovuje v súlade s článkom 11 nariadenia (ES) č. 987/2009.

13. Podľa čl. 11 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia „Spôsob určenia bydliska“

1. Ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

a/ dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov;

b/ situáciu dotknutej osoby vrátane: i/ povahy a osobitných vlastností každej vykonávaná činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy; ii/ jej rodinného stavu a rodinných väzieb; iii/ vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti; iv/ v prípade študentov zdroja ich príjmov; v/ jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná; Vi/ členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely.

2. Ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností, ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k dohode medzi dotknutými inštitúciami, na určenie skutočného miesta bydliska osoby sa za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu.

14. Preskúmaním veci správny súd zistil, že Sociálna poisťovňa, pobočka Zvolen prvostupňovým rozhodnutím nevyhovela žiadosti žalobcu o dávku nezamestnanosti, nakoľko na ňu nemal nárok, pretože

nesplnil podmienky v zmysle § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. ani podmienky podľa čl. 61 a nasl. Základného nariadenia, nakoľko v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie žalobca na území SR nepreukázal doby poistenia v nezamestnanosti. Na území iného členského štátu Európskeho hospodárskeho priestoru (Nórsku) preukázal doby poistenia v nezamestnanosti. Sociálna poisťovňa, pobočka Zvolen na základe celkového zhodnotenia všetkých dostupných informácií, najmä s ohľadom na celkovú dĺžku pobytu žalobcu v Nórsku od 09/2014 do 30.08.2020, počas ktorého sa žalobca v Nórsku zdržiaval, býval, trávil pracovný aj mimopracovný čas, platil tam zákonné odvody i dane, a s ohľadom na jeho prioritnú orientáciu na zahraničný pracovný trh, uzavrela, že nebolo možné považovať jeho bydlisko počas posledného zamestnania v Nórsku, za zachované na Slovensku. Zo všetkých dostupných a preukázaných údajov, za štát bydliska žalobcu na účely aplikácie článku 61 a 62 Základného nariadenia, Sociálna poisťovňa, pobočka Zvolen považovala štát výkonu zárobkovej činnosti. Žalovaná zamietla odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu napadnutým rozhodnutím, v odôvodnení ktorého sa stotožnila so závermi prvostupňového rozhodnutia. Doplnila vyhodnotenie zachovanie väzieb žalobcu na Slovenskú republiku v súlade s čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 a s použitím rozhodnutia Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2 z 12.06.2009 dospela k záveru, že žalobca v čase jeho posledného zamestnania v zahraničí nemal „bydlisko“ v Slovenskej republike.

15. Žalobca v podanej správnej žalobe namietal, že nebol poučený o tom, že možnosť uplatniť si nárok na dávku v nezamestnanosti v inom štáte ako je štát posledného zamestnania je výnimkou zo všeobecného pravidla prednostného uplatnenia v štáte posledného zamestnania. Naopak žalobca bol zo strany prvostupňového orgánu uistený o správnosti ním uplatneného postupu, preto považoval jeho postup za zavádzajúci. Za absurdnú považoval informáciu žalovanej, že cieľom nariadenia je podporiť hľadanie práce v tom členskom štáte, v ktorom dotknutá osoba bezprostredne predtým platila príspevky na poistenie v nezamestnanosti, pričom žalobca opakovane uviedol, že nemá záujem vrátiť sa do Nórska, ale má v pláne natrvalo sa usadiť s rodinou na Slovensku, na ktorý účel postupne rekonštruje rodinnú farmu pri Detve. S poukazom na čl. 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia a na rozsudok ESD vo veci C-90/97 žalobca mal za to, že dostatočne preukázal úmysle trvalo žiť na Slovensku. Tiež poukázal na to, že v súlade s čl. 65 ods. 2 Základného nariadenia splnil svoju povinnosť a dňa 08.10.2020 sa prihlásil do evidencie uchádzačov o zamestnanie na Slovensku s tým, že podľa čl. 65 tohto nariadenia sa zodpovednosť za platbu dávok prenáša z príslušného štátu na štát bydliska v prípade, že príslušná osoba sa dá k dispozícii službám zamestnanosti štátu bydliska. Vzhľadom na to je podľa žalobcu jeho nárok na dávky v nezamestnanosti nesporný. Ďalej argumentoval tým, že v súlade s čl. 11 ods. 2 a čl. 1 písm. j/ Základného nariadenia bolo počas pobytu v Nórsku zachované centrum jeho záujmov na Slovensku, nakoľko za prácou odišiel výhradne z dôvodu lepších pracovných príležitostí a vyššieho zárobku, pričom na Slovensku má rodinu, buduje si tu rodinnú farmu, pravidelne sa sem vracal, má tu zriadený bankový účet a je spoluvlastníkom a vlastníkom viacerých nehnuteľností. Žalovaná podľa neho nevenovala dostatočnú pozornosť všetkým údajom uvedeným v dotazníku, najmä tomu, že po celú dobu pobytu žalobcu v Nórsku boli zjavne nesporné jeho kroky nasvedčujúce úmyslu trvale žiť na Slovensku, čo je v zásadnom rozpore so záverom žalovanej o nezachovaní miesta trvalého bydliska a väzieb žalobcu na Slovensko. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Sžo/1/2011 namietal, že samotný fakt spočívajúci v zakúpení domu s pozemkom, jeho prestavba a postupné budovanie farmy od roku 2016 svedčí o jednoznačnom preukázaní centra záujmu a zachovaní miesta trvalého bydliska na Slovensku. Napokon poukázal na nepravdivý údaj v napadnutom rozhodnutí týkajúci sa doby poberania dávky v nezamestnanosti.

16. Z obsahu správnej žaloby vyplývajú niektoré názory a tvrdenia žalobcu podložené predloženými dokladmi, ktoré však nie sú argumentačne podopreté a obsahovo spôsobilé tak, aby boli správne súdu zrozumiteľné v rozsahu, v akom majú mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Žalobca tvrdil, že zo strany prvostupňového orgánu nebol poučený o tom, že možnosť uplatniť si nárok na dávku v nezamestnanosti v inom štáte ako je štát posledného zamestnania je výnimkou zo všeobecného pravidla prednostného uplatnenia v štáte posledného zamestnania. Tiež rozporoval názor žalovanej, že cieľom nariadenia je podporiť hľadanie práce v tom členskom štáte, v ktorom dotknutá osoba bezprostredne predtým platila príspevky na poistenie v nezamestnanosti, pričom žalobca opakovane uviedol, že nemá záujem vrátiť sa do Nórska, ale má v pláne natrvalo sa usadiť s rodinou na Slovensku, že s poukazom na čl. 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia a na rozsudok ESD vo veci C-90/97 dostatočne preukázal úmysel trvalo žiť na Slovensku, a napokon, že v súlade s čl. 65 ods. 2 Základného nariadenia splnil

svoju povinnosť a dňa 08.10.2020 sa prihlásil do evidencie uchádzačov o zamestnanie na Slovensku s tým, že podľa čl. 65 tohto nariadenia sa zodpovednosť za platbu dávok prenáša z príslušného štátu na štát bydliska v prípade, že príslušná osoba sa dá k dispozícii službám zamestnanosti štátu bydliska. Žalobca v prílohe správnej žaloby predložil doklady odlišnej formy a obsahu, než boli doklady tvoriace obsah spisu a podklady prvostupňového a napadnutého rozhodnutia.

17. Uvedené všeobecne formulované a nekonkrétne žalobné námietky, ktoré z tohto dôvodu možno považovať len za vyjadrenie všeobecného nesúhlasu žalobcu s hodnotením veci prvostupňovým orgánom a žalovanou, bránili tomu, aby správny súd (§ 182 ods. 1 písm. e/ SSP) mohol na ich základe dospieť k záveru o nezákonnosti napadnutého rozhodnutia. Predmetom jednotlivých bodov tohto rozsudku je vyjadrenie názorov žalobcu na niektoré ním zvolené otázky bez toho, aby pritom vyjadril konkrétny dopad týchto skutočností na zákonnosť napadnutého rozhodnutia a konkretizoval dôvody, pre ktoré sa žalovaná alebo prvostupňový orgán pri vyriešení rozhodujúcich skutkových a právnych otázok mýlili, čo za ňu správny súd doplnil nemohol, nakoľko nenahrádza žalobcu. Pokiaľ by mal správny súd na základe týchto nekonkrétnych námietok podrobiť napadnuté rozhodnutie preskúmaniu zákonnosti, bol by nútený sa uchýliť k dohadom a domnienkam o ich obsahu, čo je neprípustné. Správny súd ani v rámci konania o správnych žalobách v sociálnych veciach nie je ďalšou inštanciou v správnom konaní oprávnenou samostatne zisťovať skutkový a právny stav veci, prípadne modifikovať skutkové či právne závery orgánu verejnej správy. Úlohou správneho súdu je posúdiť, či si orgán verejnej správy v zmysle žalobných dôvodov zadovážil dostatok skutkových podkladov pre rozhodnutie, či zistil skutočný stav, t.j. či skutkové závery, ku ktorým dospel, vyplývajú z vykonaných dôkazov a či rozhodol v súlade s hmotno-právnymi a procesnými predpismi.

18. Žalobca predložil v prílohe správnej žaloby podklady, z ktorých podľa jeho názoru plynú ním tvrdené skutočnosti. Prvostupňový orgán si ako podklad svojho rozhodnutia zabezpečil podklady spôsobom uvedeným v čl. 56 Vykonávacieho nariadenia (formulár U1 a ďalšie sprievodné a iné podklady predložené orgánom služieb zamestnanosti Nórska), ktoré tvorili podklad jeho rozhodnutia ako aj napadnutého rozhodnutia, a z ktorých mu vyplynuli všetky podstatné skutkové okolnosti pre vydanie rozhodnutia o žiadosti žalobcu. Žalovaná tak mala dostatočný rozsah podkladov, na základe ktorých dospela k rozhodujúcim skutkovým zisteniam, na čom nič nemení fakt, že žalobca predložil nové podklady, ktoré neboli obsahom spisu. Podľa § 135 ods. 1 SSP je na rozhodnutie správneho súdu rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, teda v danom prípade, v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ zo skutkového stavu veci determinovaného obsahom na vec sa vzťahujúceho administratívneho spisu v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia nevyplývajú listiny predložené žalobcom v prílohe správnej žaloby, nemôžu byť považované za podklady prvostupňového a napadnutého rozhodnutia. Na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia nemôžu byť tieto podklady použité, nakoľko správny súd by ich hodnotením nanovo zisťoval skutkový stav veci, na čo ani v konaní o žalobách v sociálnych veciach oprávnený nie je, pretože by tým nahrádzal pôsobnosť orgánov verejnej správy, čo nie je účelom správneho súdnictva. Predmetom konania pred správnym súdom je prieskum zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovanej, čo si nemožno zamieňať s novým rozhodovaním o nároku na invalidný dôchodok. Preto správny skúmal len to, či sú závery žalovanej vyjadrené v napadnutom rozhodnutí logické a zrozumiteľné, či neodporujú skutkovým zisteniam plynúcim z obsahu spisu a platnej právnej úprave, a tiež či sú odôvodnené. Po vykonaní prieskumu v uvedenom rozsahu dospel správny súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie tieto atribúty spĺňa.

19. Žalobca tvrdil, že centrum jeho záujmov bolo počas pobytu v Nórsku zachované na Slovensku, kde si od roku 2016 s manželkou buduje rodinnú farmu a prestavujú rodinný dom v Detve, pravidelne sa na Slovensko vracal (4x ročne), má na Slovensku zriadený bankový účet a je vlastníkom, resp. spoluvlastníkom viacerých nehnuteľností. Za prácou do Nórska odišiel výhradne z dôvodu lepších pracovných príležitostí a vyššieho zárobku, pričom po celú dobu pobytu v Nórsku boli zjavné nesporné jeho kroky nasvedčujúce úmyslu trvale žiť na Slovensku. Na území Nórska nikdy nevlastnil žiadnu nehnuteľnosť a zdôraznil, že podstatná časť jeho financií zarobených počas pobytu v Nórsku smerovala na Slovensko. Podľa jeho názoru mal konajúci orgán verejnej správy vykonať dokazovanie, ktorého predmet, obsah a dôsledky na zistený skutkový stav veci nešpecifikoval. Napriek tomu, že podľa § 184 ods. 1, 5 a § 196 ods. 1, 6 zákona č. 461/2003 Z.z. je fyzická osoba, ktorá si uplatní nárok na dávku povinná preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na dávku alebo jej výplatu a je povinná navrhnuť

dôkazy na podporu svojich tvrdení, neboli žalobcom k ním skutočnostiam predložené ani navrhnuté žiadne konkrétne dôkazy alebo preukazujúce podklady.

20. V súlade s § 203 ods. 2 SSP správny súd dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalobca bol na Slovensku naposledy zamestnaný v roku 2014 a následne dosiahol doby poisteného zamestnania v Nórsku, teda, že žalobca nespĺňal podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., nakoľko bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahol doby poistenia v nezamestnanosti v zmysle slovenskej platnej právnej úpravy. Nebolo tiež sporné, že žalobca nespĺňal ani podmienky na priznanie nároku na dávku nezamestnanosti v zmysle čl. 61 ods. 1 Základného nariadenia, avšak domáhal sa jej priznania s uplatnením výnimky podľa čl. 65 ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia, predpokladajúceho zachovanie bydliska žalobcu na Slovensku počas jeho pracovnej činnosti v inom členskom štáte. Sporné teda bolo právne posúdenie miesta bydliska žalobcu počas vykonávania posledného zamestnania v inom členskom štáte Európskeho hospodárskeho priestoru - v Nórsku. Primárne je tak predmetom tohto konania preskúmanie zákonnosti posúdenia spornej právnej otázky spočívajúcej v tom, či si žalobca, ktorý sa zdržiaval v inom členskom štáte, kde vykonával posledné zamestnanie, vzhľadom na to, že na Slovensku žila jeho rodina, za ktorou mal pravidelne prichádzať, zachoval pevné väzby so Slovenskom, a mal na území Slovenskej republiky bydlisko. Od právneho posúdenia tejto otázky sa odvíja zákonnosť napadnutého rozhodnutia, nakoľko nárok na dávku v nezamestnanosti v zmysle čl. 61 ods. 1, 2 v nadväznosti na čl. 65 ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia je založený na zachovaní bydliska zamestnanca (žalobca), v inom členskom štáte (Slovenská republika) ako je príslušný štát (Holandsko).

21. Žalovaná v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedla, že v období posledných štyroch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie, t.j. od 02.10.2016 do 01.10.2020, žalobca nepreukázal žiadnu dobu poistenia v nezamestnanosti, na základe čoho nespĺnil základnú podmienku na priznanie nároku na dávku v zmysle ust. § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. Z formulára U1 z 25.01.2021, ktorí osvedčila príslušná nórska inštitúcia, zistila najmä obdobia poisteného zamestnania žalobcu v Nórsku, dôvod ukončenia zamestnania a obdobie poberania dávky v nezamestnanosti. Uplatniteľnosť výnimky z čl. 61 ods. 1 Základného nariadenia v zmysle čl. 65 ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia, zachovaním bydliska žalobcu na území Slovenska, žalovaná posudzovala v zmysle čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia, hodnotením dĺžky a trvalosti prítomnosti žalobcu na území dotknutého štátu - Nórska, hodnotením situácie žalobcu, povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy, rodinného stavu a rodinných väzieb žalobcu, jeho bytovej situácie, najmä toho či je stabilná, a napokon z hľadiska členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska na daňové účely.

22. Žalovaná ďalej uviedla, že pojem „trvalý pobyt“ nie je možné stotožňovať s pojmom bydlisko, ktoré je potrebné chápať v širších súvislostiach ako miesto, kde sa fyzická osoba trvale zdržuje, kde má centrum jej záujmov, kde trávi čas v mimopracovnom čase, pričom poukázala na závery Najvyššieho súdu SR vyjadrené v rozsudku sp.zn. 1Sžsk/38/2017. K pravidelným návratom na Slovensko žalovaná uviedla, že, ak osoby usadené v zahraničí niekoľkokrát do roka navštívia svojich rodinných príslušníkov, strávia s nimi voľný čas alebo dovolenku, neznamená to bez ďalšieho, že nemajú po uplynutí týchto kratších časových úsekov dlhodobý záujem v zahraničí zotrvať. K vlastníctvu nehnuteľností na Slovensku žalovaná uviedla, že svedčí o tom, že žalobca mal isté väzby na území Slovenska, avšak tieto v porovnaní s ostatnými zistenými skutočnosťami nepreukazujú zachovanie bydliska žalobcu na Slovensku. Doplniť možno, že ani vlastníctvo a s ním spojené okolnosti budovania alebo prerábania nehnuteľností, resp. zriadenie bankového účtu žalobcu na Slovensku a pod. nemožno stotožňovať s obsahom pojmu bydlisko žalobcu, ktoré predstavuje miesto, kde osoba zvyčajne býva, nakoľko žalobca sa počas vykonávania zamestnania zdržiaval - býval v Nórsku. Vo vzťahu k prítomnosti rodinných príslušníkov žalobcu na Slovensku ako aj vo všeobecnosti žalovaná poukázala na Rozhodnutie Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2 z 12.06.2009, v zmysle ktorého mala za preukázané, že počas výkonu zárobkovej činnosti v Nórsku sa žalobca v tomto čase dlhodobo zdržiaval, býval, trávil pracovný aj mimopracovný čas, platil zákonné odvody i dane na území Nórska a čerpal sociálne dávky podľa nórskeho právnych predpisov, čo preukazuje vytvorenie centra jeho záujmov práve na území Nórska.

23. Uvedené žalobné námietky správny súd považoval za neopodstatnené, zastávajúc názor, že žalovaná, ako aj prvostupňový orgán verejnej správy v dostatočnom rozsahu zistili skutkový stav veci, na ktorý správne aplikovali príslušné právne predpisy, čo vyústilo do vydania zákonného rozhodnutia žalovanej, ktorým potvrdila prvostupňové rozhodnutie. Konajúce orgány sociálneho poistenia v dostatočnom rozsahu posúdili kritériá v zmysle čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia, ktoré dôsledne vyhodnotili, dostatočným a zrozumiteľným spôsobom odôvodnili. Správny súd sa stotožnil s ich názorom, nakoľko zo zistených skutočností a okolností veci vyplýva, že miesto, kde žalobca zvyčajne býval počas posledného zamestnania, bolo Nórsko a tiež to, že žalobca si predpokladané väzby so Slovenskom na základe kritérií v zmysle čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia nezachoval, keď v rozhodnom období mal centrum záujmov v Nórsku, a teda v konečnom dôsledku nebolo možné pri posúdení nároku na dávku v nezamestnanosti aplikovať čl. 65 ods. 2 a ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia a uplatniť zásadu úhrnu poisťných dôb v zmysle čl. 61 Základného nariadenia.

24. Správny súd považuje skutkový stav za dôsledne popísaný a vyhodnotený v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, z ktorého vychádzala žalovaná pri rozhodovaní, a ktorý plne korešponduje s obsahom administratívneho spisu. V administratívnom konaní bola vyhodnocovaná otázka bydliska žalobcu a otázka zachovania pevných väzieb žalobcu so Slovenskom vo vzťahu k preukázaniu centra záujmov žalobcu v období doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnutého na území Nórska počas posledného pracovného pomeru, pričom tieto otázky boli posudzované výlučne v zmysle kritérií nastavených článkom 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Pomôckou pre aplikáciu čl. 11 Vykonávacieho nariadenia v spojení s čl. 65 ods. 2 Základného nariadenia bolo Rozhodnutie Správnej komisie pre koordináciu systému sociálneho zabezpečenia č. U2 z 12.06.2009. Zistené skutočnosti a okolnosti nasvedčujú úmyslu žalobcu v rozhodnom období bývať v Nórsku. Nie je rozhodujúcou skutočnosťou, aké dôvody ho viedli k zmene tohto rozhodnutia, k vráteniu sa na Slovensko.

25. Žalovaná v napadnutom rozhodnutí tak v súlade s hodnotiacimi kritériami plynúcimi z čl. 11 Vykonávacieho nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 987/2009 na účely „spôsobu určenia bydliska“ podrobne vyhodnotila všetky zistené rozhodné skutočnosti tak, ako je to uvedené v predchádzajúcich bodoch tohto rozsudku. Mala za to, že zo spisového materiálu je preukázané, že žalobca sa počas výkonu zárobkovej činnosti v zahraničí dlhodobo zdržiaval, býval, trávil pracovný čas aj mimopracovný čas, poberal dávku v nezamestnanosti, platil zákonné odvody i dane na území Nórska. Všetky tieto skutočnosti podľa žalovanej preukazujú, že žalobca si počas výkonu činnosti zamestnanca v zahraničí centrum záujmov na Slovensku nezachoval. Žalovaná, v súlade s rozhodnutím Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2 z 12.06.2009, a so zreteľom na všetky dostupné informácie uzavrela, že nie je možné považovať bydlisko navrhovateľa, počas jeho posledného zamestnania v členskom štáte, za zachované na území SR.

26. Pokiaľ bolo podľa žalobcu sporné určenie centra záujmov žalobcu, determinujúce obsah pojmu „bydlisko“, plynúce prioritne z miesta vykonávania jeho zamestnania a s ním spojeného pobytu v zahraničí, kde odvádzal tiež príslušné dane a odvody, a na druhej strane zo skutočností, že rodina žije na Slovensku, kde má trvalý pobyt aj žalobca, žalovaná poukázala na to, že vyriešenie tejto spornej otázky vyplynulo z výkladu (rozhodnutia) Správnej Komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2 z 12.06.2009 o rozsahu pôsobnosti článku 65 ods. 2 Základného nariadenia. Rozhodnutie Komisie bralo v úvahu, že podľa tohto článku sa zodpovednosť za platbu dávok prenáša z príslušného štátu na štát bydliska v prípade, že príslušná osoba sa dá k dispozícii službám zamestnanosti štátu bydliska. Hoci takéto riešenie považovala v súčasnosti za prijateľné v prípade cezhraničných pracovníkov a určitých kategórií pracovníkov, ktorí udržiavajú úzke spojenia aj so svojimi krajinami pôvodu, podľa Komisie by už viac nebolo prijateľné, ak by sa príliš širokým výkladom pojmu „bydlisko“ mala rozšíriť oblasť uplatnenia článku 65 nariadenia (ES) č. 883/2004 tak, aby zahŕňala všetky osoby, ktoré majú dosť stabilné zamestnanie alebo samostatne zárobkovú činnosť v členskom štáte a ktoré nechali svoje rodiny vo svojej krajine pôvodu. Žalobca mal v Nórsku stabilnú prácu, pričom jeho rodina zostala žiť na Slovensku, t.j. Komisia svojím výkladom, na ktorý správne poukázala aj žalovaná, postihovala práve situáciu žalobcu. Komisia rozhodla, že čl. 65 ods. 5 nariadenia (ES) č. 883/2004 sa vzťahuje najmä na: a/ osoby uvedené v článku 11 ods. 4 uvedeného nariadenia (zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba zvyčajne vykonávaná na palube plavidla na mori plávajúceho pod vlajkou členského štátu); b/ osoby uvedené v článku 13 uvedeného nariadenia, ktoré obvykle vykonávajú svoje činnosti na územiach dvoch alebo viacerých členských štátov;

c/ osoby, na ktoré sa vzťahuje dohoda uvedená v článku 16 ods. 1 uvedeného nariadenia, v prípade, že počas svojej poslednej profesijnej činnosti mali bydlisko v inom členskom štáte, ako je príslušný štát.

27. To znamená, že tieto osoby, ktoré počas svojej poslednej profesijnej činnosti podliehali právnym predpisom iného členského štátu, ako je štát miesta činnosti vykonávanej ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, majú nárok na dávky na základe ustanovení právnych predpisov štátu bydliska, ako keby predtým podliehali uvedeným právnym predpisom, pričom na účely uplatňovania tohto rozhodnutia sa štát bydliska stanovuje v súlade s článkom 11 Vykonávacieho nariadenia, čo žalovaná zohľadnila. Žalobca nebol takou osobou, čo ani sám nespochyboval, a nebol ani cezhraničným pracovníkom, ktorým je v súlade s čl. 1 písm. f/ Základného nariadenia osoba, ktorá vykonáva činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba v členskom štáte a ktorá má bydlisko v inom členskom štáte, do ktorého sa vracia spravidla denne alebo aspoň raz za týždeň. Žalobca na nesporne nevracal na Slovensko na dennej ani týždennej báze. Súd sa v plnom rozsahu stotožnil so záverom žalovanej, že žalobca si bydlisko (v zmysle čl. 1 písm. j/ Základného nariadenia) a centrum záujmov na území Slovenska nezachoval.

28. Doby poistenia v nezamestnanosti žalobcu dosiahnuté na území Nórska by bolo možné zohľadniť do celkovej doby poistenia žalobcu v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 ods. 1, 2 v nadväznosti na čl. 65 ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia len v prípade preukázania zachovania bydliska žalobcu na území Slovenskej republiky počas výkonu posledného zamestnania na území členského štátu EÚ alebo Európskeho hospodárskeho priestoru. Žalovaná v súlade s článkom 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia č. 987/2009 hodnotila aspekty určujúce centrum záujmov žalobcu, pevnosť väzieb žalobcu so Slovenskou republikou a dospela k záveru, že žalobca si bydlisko na území Slovenskej republiky nezachoval. Výsledok hodnotenia bol v súlade s obsahom hodnotených listín (najmä žiadosť o dávku nezamestnanosti, Vyhlásenie žiadateľa na účely posúdenia zachovania centra záujmov a jeho prílohy, formuláre U1) ako aj v súlade so zásadami logického uvažovania, preto mu nemožno vytýkať nezákonnosť. Rovnako potom ani právnomu záveru z neho plynúcemu o tom, že žalobcovi nevznikol nárok na dávku v zmysle čl. 61 ods. 1, 2, čl. 65 ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia.

29. Správny súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a predchádzajúceho konania, na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že rozhodnutie žalovanej je rozhodnutím zákonným, vydaným v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou. Žalovaná vec správne právne posúdila, pričom sa náležite vysporiadala s odvolacími námietkami žalobkyne, svoje rozhodnutie vyčerpávajúco odôvodnila a správny súd sa s jej odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil. K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci dôjde vtedy, pokiaľ orgán verejnej správy použije nesprávnu právnú normu, alebo síce aplikuje správnu právnú normu, ale ju nesprávne interpretuje, a napokon vtedy, ak právnú normu síce správne vyloží, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikuje. Vzhľadom na predchádzajúce body tohto rozsudku nebolo preskúmaním zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného zistené žiadne z uvedených kritérií determinujúcich nesprávne právne posúdenie veci. Právne posúdenie veci uplatnené žalovanou tak bolo správne, pretože z listinných dôkazov založených v spise nie je preukázané, že žalobca splnil zákonné podmienky pre uznanie zachovania jeho bydliska v Slovenskej republike počas výkonu jeho zamestnania v zahraničí, nakoľko tu nemal centrum svojich záujmov, dlhodobo orientoval svoj pracovný život na zahraničie, nebol tu poistený v nezamestnanosti, nebyval tu, neplatil tu príslušné dane, odvody, zdržiaval sa tu len sporadicky a iné. Žalovaná na účely rozhodnutia o žiadosti žalobcu o dávku nezamestnanosti zohľadnila jeho vyjadrenia, námietky a ním predložené podklady v celom rozsahu a v súlade s čl. 71, 72 Základného nariadenia vychádzala z rozhodnutia Komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2 z 12.06.2009 o rozsahu pôsobnosti článku 65 ods. 2 Základného nariadenia, ktoré poskytlo výklad aplikovaných ustanovení. Správnosť právneho posúdenia veci plynie aj z rozsudkov Najvyššieho súdu SR sp.zn. 10Sžsk/5/2016 z 13.12.2017, sp.zn. 1Sžso/26/2016 z 30.01.2018, ktoré tak rozhodli v obdobných prípadoch, ako aj z niekoľkých rozhodnutí tunajšieho správneho súdu.

30. Správny súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu, že konajúce orgány sociálneho poistenia sa nezaoberali jeho úmyslom v zmysle článku 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia. Žalovaná sa ním zaberala na str. 8 napadnutého rozhodnutia s výsledkom, že úmysel nie je rozhodujúci, pretože neboli pochybnosti o bydlisku, a to na základe vyhodnotenia objektívnych kritérií nastavených v článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. To, že žalobca nie je spokojný s takýmto posúdením úmyslu, neznamená, že sa ním žalovaná nezaoberala. Navyše, prezentovaný úmysel žalobcu je zrejmy aj z obsahu správnej

žaloby. Pracovať v Nórsku a zarábať finančné prostriedky, za účelom aj eventuálneho riešenia otázky bývania na Slovensku, k čomu by však ani nemuselo dôjsť. V období, keď sa vystaľoval (vycestoval za prácou) nemohlo ani žalobcovi byť zrejme dokedy tam bude pracovať, či dostane povolenie na pobyt, aký druh a v akom rozsahu, či bude mať prácu a dokedy, t.j. úmysel sa mohol meniť podľa okolností objektívnej reality, ale aj subjektívnych okolností na strane žalobcu. Opätovne však je potrebné zdôrazniť, že posudzovanie úmyslu, v zmysle jeho zohľadnenia, by prichádzalo do úvahy len v prípade, pokiaľ by existovali pochybnosti o bydlisku po vykonanom teste v zmysle kritérií určených v čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Túto otázku konajúce orgány sociálneho poistenia vyhodnotili v celom rozsahu a správne, so zohľadnením všetkých okolností veci, najmä stabilizovanej situácie žalobcu v Nórsku ohľadom zamestnania, ohľadom bývania, platenia odvodov a daní a pod. Preto zdôrazňovanie potreby posudzovania zohľadnenia úmyslu žalobkyne v zmysle čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia žalobcom vyznieva účelovo.

31. Súd nespochybuje, že jednými z najdôležitejších spoločenských väzieb sú rodinné väzby, avšak v danom prípade je potrebné zohľadniť aj ďalšie skutočnosti vedúce k záveru o „bydlisku“ žalobcu v čase jej posledného zamestnania v Nórsku. V zhode so žalovanou správny súd zastáva názor, že skutočnosti, akými sú celková dĺžka pobytu, stabilita bývania (bývanie v prenajatom byte, či izbe je optimálne, štandardné aj pre mladých ľudí žijúcich na Slovensku), spolužitie s manželkou, ktorá zostala na Slovensku, ale najmä stabilita zamestnania s orientáciou a preferovaním nórskeho pracovného trhu (vrátane možného zárobku), sú na účely určenia miesta bydliska u žalobcu silnejšie ako ostatné skutočnosti (vrátane rodinnej väzby na matku a sestru a vlastníctva nehnuteľností na Slovensku), ktoré žalobca uvádzal. Napokon bolo potrebné zohľadniť aj správanie sa žalobcu, ktorý si neuplatnil nárok na dávku v nezamestnanosti v Nórsku ani následne nepožiadaval o export tejto dávky. Pokiaľ by bola priznaná dávka v nezamestnanosti na Slovensku, predmetný postup by nezodpovedal účelu, ktorý sleduje Základné nariadenie, a to rovnomerné a spravodlivé rozdeľovanie finančných nákladov medzi inštitúciami prijímajúcimi poisťné a následne medzi inštitúciami vyplácajúcimi dávky. Správne žalovaná tiež poukázala na čl. 61 ods. 2 Základného nariadenia, ktorého cieľom je podporiť hľadanie práce v tom členskom štáte, v ktorom dotknutá osoba bezprostredne predtým platila príspevky na poistenie v nezamestnanosti a zároveň aj to, aby tento štát niesol bremeno výplaty dávok v nezamestnanosti. V zmysle koordinačných predpisov platí, že pri skončení výkonu zárobkovej činnosti by si nezamestnaní mali uplatňovať nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte, v ktorom práve skončili zamestnanie. Žiadosť sa potom posudzuje podľa právnych predpisov príslušnej krajiny. Nesplnenie podmienok na vznik nároku na dávku v nezamestnanosti v jednom štáte nezakladá automaticky nárok na priznanie dávky v inom členskom štáte EÚ, resp. Európskeho hospodárskeho priestoru. Postup Sociálnej poisťovne, ktorá automaticky bez ďalšieho nezohľadnila doby poistenia získané na území Nórska, ktoré by bolo možné zohľadniť len podľa čl. 65 Základného nariadenia, teda v prípade zachovania bydliska a pevných väzieb so Slovenskom, a ak pristúpila k posudzovaniu otázky ich zachovania u žalobcu, resp. či došlo alebo nedošlo k preneseniu centra záujmov žalobcu v tomto období do Nórska, bol správny.

32. K argumentácii žalobcu, že nikdy nemal záujem ostať žiť v Nórsku, správny súd uvádza, že otázka bydliska v rozhodnom období bola ustálená kritériami čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia, k čomu boli zistené všetky relevantné skutkové okolnosti, a preto sa v ďalšom nevyžadoval postup podľa čl. 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia. Pohnútkou žalobcu k odchodu do Nórska, ale aj pre navrátenie sa na Slovensko, je v kontexte určovania bydliska v rozhodnom čase, teda počas posledného zamestnania, za daných okolností irelevantná.

33. Konajúci správny súd poukazuje na svoje rozhodnutia, keď k rovnakému záveru, ako v tejto veci, dospel aj v rozsudku č. k. 23S/8/2015-25 zo dňa 01.04.2015, v rozsudku č.k. 23S/16/2015-44 zo dňa 25.04.2015, v rozsudku č.k. 23S/138/2015-33 zo dňa 16.12.2015, v rozsudku č.k. 23S/62/2016-43 zo dňa 27.07.2016 a v rozsudku č.k. 24Sa/5/2018 z 26.07.2018. Správny súd pri rozhodovaní zohľadňoval aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Sžso/1/2011 to dňa 20.03.2012 a sp.zn. 10Sžso/24/2014 z 27.05.2014, ktoré v tam posudzovaných veciach vytýkali nedostatočne zistený skutkový stav v zásadných otázkach, pričom v danom prípade bol skutkový stav veci zistený dostatočne. Žalobou napadnuté rozhodnutie plne zodpovedá vnútroštátnej právnej úprave, judikatúre súdov SR a súčasnej rozhodovacej praxi súdov (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžsk/5/2016 zo dňa 13.12.2017 a sp. zn. 1Sžso/26/2016 zo dňa 30.01.2018), ale aj predpisom EÚ a Rozhodnutiu Správnej komisie pre koordináciu systému sociálneho zabezpečenia č. U2 z 12.06.2009.

34. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti správny súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovanej a predchádzajúceho prvostupňového rozhodnutia, ako aj im predchádzajúceho postupu konajúcich orgánov sociálneho poistenia, nezistil dôvody, pre ktoré by bol oprávnený dospieť k záveru, že napadnuté rozhodnutie nie je v súlade so zákonom, a preto správnu žalobu ako nedôvodnú s poukazom na § 190 SSP zamietol.

35. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 167 ods. 1 SSP (a contrario), podľa ktorého správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech. Keďže žalobca v konaní nebol úspešný, správny súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Tento rozsudok nadobudne právoplatnosť jeho doručením. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú môže podať účastník konania, ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech, pričom ju musí podať v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia. Kasačná sťažnosť sa podáva na tunajšom súde. Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený vyššie pod písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť: a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti. Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Kasačnú sťažnosť je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.